

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală în privința lui,

Josan Ana XXXXX, născută la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 27.09.2016 – 29.03.2019

instanța de apel: 16.05.2019 – 05.02.2020

instanța de recurs ordinar: 11.06.2020 – 05.04.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 29 martie 2019, cererea avocatului Oltu Vadim cu privire la declararea nulității ordonanțelor s-a admis.

Au fost declarate nule ordonanța Prim-adjunctului Procuraturii Generale dlui Eduard Harunjen din 30.09.2015, prin care s-a dispus admiterea cererii lui Berari Diana în partea ce ține de anularea ordonanței de clasare a procesului penal în cauza penală nr. XXXXX cu reluarea urmăririi penale și ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oxana Cazacu din 03.08.2016 de conexare a cauzelor nr. XXXXX și nr. XXXXX.

Josan Ana a fost achitată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru pronunțarea sentinței în sensul enunțat, prima instanță a constatat că de către organul de urmărire penală Josan Ana a fost pusă sub învinuire pentru faptul că, activând în temeiul contractului individual de muncă din 09.09.2011, în calitate de medic obstetrician-ginecolog în cadrul ÎCS „Health Forever International” SRL, (Spitalul International „Medpark”), situat în mun. Chișinău, str. A. Doga, nr.24, fiind responsabilă de acordarea asistenței medicale parturientei Berari Diana, care la 25.07.2012 orele 01.20,

s-a internat în instituția medicală nominalizată în legătură cu apariția premiselor de naștere, contrar obligațiilor sale de serviciu, stipulate în fișa de post nr. RUM/FP/M-03 din 01.11.2010, precum și în Regulamentul Maternității aprobat de către Directorul Medical la 12.11.2011, a încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale și de monitorizare a sarcinii, prevăzute în Ghidul „C” Național de Perinatologie, recomandat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 185 din 18.06.2003, și anume: nu a asigurat la momentul prezentării parturii, în intervalul de timp 01.30-02.30, urmărirea și managementul travaliului uterin adecvat; nu a intervenit imediat ruperii membranelor, dar la 8 minute ulterior ruperii membranelor și apariției prolapsului de cordon ombilical, durată suficientă pentru a se constitui elementele hipoxic-ichemice ireversibile; nu a intervenit la timp și prompt după constatare a prolapsului de cordon ombilical intrapartum, tardiv sancționat obstetrical.

Urmare a încălcărilor din neglijență de către medicul obstetricianginecolog Josan Ana, a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, nou-născutei Berari Delia i-a fost cauzată „asfixie severă. EPHI (encefalopatie hipoxic-ischemică) grad III. HTPP gr. II. Edem cerebral. Sindrom convulsiv. Asfixie obstetricală gravă. Ischemie cerebrală neonatală. Sindrom de suferință respiratorie a nou-născutului. Convulsii n/n. Malformație congenitală a septului cardiac”; „Epilepsie simptomatică cu accese parțiale, retard psiho-motor sever. Sindrom bulbar”; Complicații evolutive directe ale sindromului asfixicoischemic neonatal. Sindromul ischemico-hipoxic, care a debutat, cel mai probabil, la ora 2,30 în ziua de 25.07.2012, reprezentând momentul ruperii membranelor amniotice”. Postnatal nou-născuta Berari Delia a fost diagnosticată cu “malformație cardiacă-defect septal ventricular, mic-sub 1 cm cu modificări de 3 hipertensiune pulmonară, probabil consecutive defectului septal” care au provocat la 18.11.2015, decesul acesteia în Spitalul Județean Oradea, România.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. A.5./6404/2014 din 06.04.2016 al Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, București, România, rezultă că „cauza imediată a decesului numitei XXXXX a survenit ca complicație finală a unei evoluții de lungă durată a encefalopatiei post hipoxic-ichemice la naștere, consecutivă prolapsului de cordon ombilical intrapartum, tardiv sancționat obstetrical.

Tot potrivit raportului de expertiză enunțat mai sus, “o examinare de către un medic la momentul prezentării, urmărirea și managementul travaliului uterin adecvat (care, în condițiile unei lipse de angajare a prezentației este posibil să fi impus terminarea nașterii prin cezariană),

examinarea imediată odată rupte membranele (deși în condițiile date se recomandă ruperea artificială a membranelor anterioare acestui moment, la o dilatație mai mică a colului, sau care nu s-ar fi produs tardiv spontan dacă travaliul era corect condus) ar fi putut preveni apariția prolapsului de cordon ombilical prin luarea la timp și adecvată a măsurilor necesare. Între deficiențele în acordarea îngrijirilor medicale mai sus arătate și evenimentul major hipoxic-ischemic fetal și consecințele acestuia, ce au condus la decesul copilului, există o legătură de cauzalitate. În cazul de față, au existat deficiențe în acordarea îngrijirilor medicale care au contribuit la apariția prolapsului de cordon ombilical consecințele fetale ale acestuia, în absența cărora, este plauzibilă evoluția normală necomplicată a nașterii”.

Acțiunile Anei Josan au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 213 lit. b) Cod penal, adică, încălcarea din neglijență de către medic a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, care a cauzat decesul pacientului.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Valentina Ciobanu, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Josan Ana să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal și în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală conform art. 60 Cod penal, să fie liberată de răspundere penală.

3.1 În motivarea cererii de apel procurorul a indicat că:

- de către organul de urmărire penală, Josan Ana este învinuită că activând în temeiul contractului individual de muncă din 09.09.2011, în calitate de medicul obstetrician- ginecolog în cadrul ÎCS „Health Forever Internațional” SRL, (Spitalul Internațional Medpark”), situat în mun. Chișinău, str. A. Doga, nr.24, fiind responsabilă de acordarea asistenței medicale parturientei Berari Diana, care la 25.07.2012 orele 01.20, s-a internat în instituția medicală nominalizată în legătură cu apariția premiselor de naștere, contrar obligațiilor sale de serviciu, stipulate în fișa de post nr. RUM/FP/M-03 din 01.11.2010, precum și în Regulamentul Maternității aprobat de către Directorul Medical la 12.11.2011, a încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale și de monitorizare a sarcinii, prevăzute în Ghidul 4 „C” Național de Perinatologie, recomandat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.185 din 18.06.2003, și anume: nu a asigurat la momentul prezentării parturientei, în intervalul de timp 01.30-02.30, urmărirea și managementul travaliului uterin adecvat; nu a intervenit imediat ruperii membranelor, dar la 8 minute, ulterior ruperii membranelor

și apariției prolapsului de cordon ombilical, durată suficientă pentru a se constitui elementele hipoxic-ichemice ireversibile, nu a intervenit la timp și prompt după constatare a prolapsului de cordon ombilical intrapartum, tardiv sancționat obstetrical.

Urmare a încălcărilor din neglijență de către medicul obstetricianginecolog Josan Ana, a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, nou-născutei XXXXX i-a fost cauzată „asfixie severă. EPHI (encefalopatie hipoxic-ischemica) grad III. HTPP gr. II. Edem cerebral. Sindrom convulsiv. Asfixie obstetricală gravă. Ischemie cerebrală neonatală. Sindrom de suferință respiratorie a nou-născutului. Convulsii n/n. Malformație congenitală a septului cardiac”; „Epilepsie simptomatică cu accese parțiale, retard psiho-motor sever. Sindrom bulbar”; „Complicații evolutive directe ale sindromului asfixicoischemic neonatal”. Sindromul ischemico-hipoxic, care a debutat, cel mai probabil, la ora 2,30 în ziua de 25.07.2012, reprezentând momentul ruperii membranelor amniotice”. Postnatal nou-născuta XXXXX a fost diagnosticată cu „malformație cardiacă - defect septal ventricular, mic - sub 1 cm², cu modificări de hipertensiune pulmonară, probabil consecutive defectului septal”, care au provocat la 18.11.2015, decesul acesteia în Spitalul Județean Oradea, România.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. A.5./6404/2014 din 06.04.2016 al Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, București, România, rezultă că „cauza imediată a decesului numitei XXXXX, a survenit ca complicație finală a unei evoluții de lungă durată a encefalopatiei post hipoxic-ischemice la naștere, consecutivă prolapsului de cordon ombilical intrapartum, tardiv sancționat obstetrical.

Tot potrivit raportului de expertiză enunțat mai sus „o examinare de către un medic la momentul prezentării, urmărirea și managementul travaliului uterin adecvat (care, în condițiile unei lipse de angajare a prezentației este posibil să fi impus terminarea nașterii prin cezariană), examinarea imediată odată rupte membranele (deși în condițiile date se recomandă ruperea artificială a membranelor anterioare acestui moment, la o dilatație mai mică a colului, sau care nu s-ar fi produs tardiv spontan dacă travaliul era corect condus) ar fi putut preveni apariția prolapsului de cordon ombilical prin luarea la timp și adecvată a măsurilor necesare. Între deficiențele în acordarea îngrijirilor medicale mai sus arătate și evenimentul major Itipoxic-isc/temic fetal și consecințele acestuia, ce au condus la decesul copilului, există o legătură de cauzalitate. În cazul de față, au existat deficiențe în acordarea îngrijirilor medicale care au contribuit la apariția prolapsului de cordon ombilical și consecințele fetale ale acestuia, în absența cărora, este plauzibilă evoluția normală necomplicată a nașterii”. Prin

acțiunile sale, Josan Ana a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.213 lit. b) Cod penal, adică, încălcarea din neglijență de către medic a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, care a cauzat decesul pacientului;

- instanța de judecată a examinat probele prezentate de acuzatorul de stat, însă, eronat și subiectiv a dat apreciere circumstanțelor cauzei, care în mod direct se află în raport cu vinovăția inculpatului;

- la adoptarea sentinței instanța nu a respectat dispoziția art. 101 Cod de procedură penală;

- instanța de judecată a pus la baza sentinței de achitare, în primul rând, declarațiile inculpatei, care nu a recunoscut vinovăția, a negat săvârșirea infracțiunii, a depus declarații convenabile pentru ea;

- declarațiile inculpatei au fost respinse prin probele acuzării, care au fost cercetate în ședința de judecată, inclusiv: declarațiile succesului părții vătămate Berari Diana, martorilor: Chiriac Ludmila XXXXX, Anisimova Victoria XXXXX, Stratulat Mihail XXXXX, Nichitina Tatiana XXXXX, Cazacu Elena, Vladîca Galina, Moldovanu Viorica, Cernețchi Olga;

- instanța de judecată nu a dat o apreciere justă și altor probe materiale cercetate în instanță, care de asemenea dovedesc vinovăția inculpatei, cum ar fi: rapoartele de expertiză medico-legală efectuată de Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, București România din 24.11.2014 și raportul de nouă expertiză medico-legală nr.A.5/6404/2014 emis la 25.03.2016. Din materialele cauzei, rezultă că inculpata Josan Ana, a încălcat obligațiunile sale de serviciu, stipulate în fișa de post nr. RUM/FP/M-03 din 01.11.2010, precum și în Regulamentul Maternității aprobat de către Directorul Medical la 12.11.2011, a încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale și de monitorizare a sarcinii, prevăzute în Ghidul „C” Național de Perinatologie, recomandat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.185 din 18.06.2003 prin conform raportului de expertiză medico-legală a cauzat decesul copilului Berari Delia;

- instanța de judecată nu a luat în calcul declarațiile succesului părții vătămate Berari Diana; declarațiile martorului Anisimova Victoria; declarațiile martorului Ludmila Chiriac; declarațiile martorului Tatiana Nichitin; declarațiile martorului Cemețchi Olga; declarațiile martorului Stratulat Mihail; declarațiile martorului Berari Mihai;

- instanța de judecată a pus la baza hotărârii adoptate declarațiile inculpatei Josan Ana care de asemenea a confirmat faptul că în instituția medicală nu se aflau pe loc specialiștii medicali necesari pentru a interveni imediat;

- instanța de judecată a dat o apreciere declarațiilor inculpatei nu le-a

coroborat cu declarațiile succesoriului părții vătămate și a martorilor, precum și nu a luat în calcul concluziile rapoartelor de expertiză, care sunt diferite și nu corespund cu circumstanțele cazului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, a fost respins ca nefondat, apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Principal, Valentina Ciobanu și menținută sentința atacată fără modificări.

4.1 Instanța de apel a stabilit că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpata Josan Ana urmează a fi achitată de la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, împrejurări care au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat că, nici una din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința primei instanțe și instanța de apel nu confirmă existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile inculpatei prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind veridice, utile, consecvente din care se atestă lipsa existenței faptei infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că lipsa faptei infracțiunii este probată prin declarațiile succesoriului părții vătămate Berari Diana; declarațiile martorului Anisimova Victoria; declarațiile martorului Ludmila Chiriac; declarațiile martorului Tatiana Nichitina; declarațiile martorului Moldovanu Viorica; declarațiile martorului Cemețchi Olga; declarațiile martorului Mihail Stratulat; declarațiile martorului Mihai Berari; declarațiile martorului Vladîca Galina;

Instanța de apel a indicat că argumentele acuzatorului de stat în partea în care a invocat atât în cererea de apel, cât și în ședința instanței de apel că prima instanță a dat apreciere declarațiilor inculpatei și nu le-a coroborat cu declarațiile succesoriului părții vătămate și a martorilor, care sunt diferite și nu corespund cu circumstanțele cauzei, sunt declarative și nefondate. Instanța de apel a analizat declarațiile menționate de acuzatorul de stat prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală a stabilit că aceste declarații nu indică la existența faptei infracțiunii, relevant fiind și faptul că acuzatorul de stat la acest capitol nu a invocat întregul conținut al depozițiilor persoanelor audiate, ci doar a extras un anumit conținut care, în opinia acuzării ar indica la existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a precizat că simplul dezacord al procurorului cu

aprecierea probelor de către prima instanță nu poate constitui un temei de casare a sentinței, fără a fi invocate careva încălcări certe și evidente.

Instanța de apel a indicat că la baza învinuirii procurorul a pus și raportul de expertiză medico legală efectuat de Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, București România, din 24.11.2014, raportul de nouă expertiză medico-legală nr.A.5/6404/2014 emis la 25.03.2016, de Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, regulamentul Maternității nr. A & ÎC -PMV03 aprobat de către Directorul Medical la 12.11.2011, în care sunt stipulate atribuțiile medicului obstetrician-ginecolog, fișa de post nr. RUM/FP/M-03 din 01.11.2010, în privința lui Josan Ana, Ghidul „C” Național de Perinatologie, recomandat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.185 din 18.06.2003.

Instanța de apel a indicat că urmărirea penală în privința Anei Josan privind faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, a fost pornită în baza ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oxana Cazacu din 03.08.2016 iar prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Vitalie Galeru din 30.08.2013, a fost dispusă începerea urmării penale pe faptul vătămării grave a sănătății cet. Berari Delia, cauzată din imprudența angajaților ÎCS „Health Forever International” SRL, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal. Ulterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Iulian Suhan din 30 iunie 2015, a fost clasat procesul penal nr. XXXXX, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar, la 30.09.2015, prin ordonanța Prim-adjunctului Procuraturii Generale, Eduard Harunjen, a fost admisă plângerea Dianei Berari în partea ce ține de anularea ordonanței de clasare a procesului penal în cauza penală nr. XXXXX și dispusă reluarea urmării penale.

Instanța de apel a statuat că ordonanța Prim-adjunctului Procuraturii Generale, Eduard Harunjen din 30.09.2015, este lovită de nulitate absolută, iar toate acțiunile de procedură penală efectuate după clasarea procesului penal nr. XXXXX la data de 30.06.2015 de către procurorul Suhan Iulian și emiterea ordonanței din 30.09.2015 de reluare a urmării penale au fost efectuate în afara unui proces penal legal pornit.

Instanța de apel a indicat că, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău din 23.08.2016, Oxana Cazacu a fost dispusă încetarea urmării penale în partea ce ține de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, pe motivul că fapta Anei Josan nu întrunește elementele infracțiunii și dispusă continuarea urmării penale în cauza nr. XXXXX, pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a mai indicat, că după emiterea ordonanței de începere a urmăririi penale la 03.08.2016, de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oxana Cazacu de către organul de urmărire penală nu a fost acumulată nici o probă în susținerea acuzației aduse Anei Josan de comiterea infracțiunii impuse, or toate probele prezentate de către partea acuzării au fost acumulate ca urmare a emiterii ordonanței Prim-adjunctului Procuraturii Generale, Eduard Harunjen din 30.09.2015, prin care a fost admisă plângerea Dianei Berari în partea ce ține de 53 anularea ordonanței de clasare a procesului penal în cauza penală nr. XXXXX și dispusă reluarea urmăririi penale. Din ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oxana Cazacu se atestă dispunerea conexării cauzelor penale nr. XXXXX și nr. XXXXX, într-o procedură unică cu atribuirea unui singur număr de evidență nr. XXXXX. Conform prevederilor legislației în vigoare pot fi conexe doar cauze penale în proces de desfășurare.

Instanța de apel a constatat că, fiind clasat procesul penal în cauza penală XXXXX, reluarea urmăririi penale în aceasta cauză este contrară prevederilor legii, fiind inadmisibilă conexarea cu o nouă cauză penală nr. XXXXX. Prin urmare, ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oxana Cazacu privind conexarea cauzelor penale nr. XXXXX și nr. XXXXX, într-o procedură unică cu atribuirea un unui singur număr de evidență nr. XXXXX, este lovită de nulitate absolută și nu poate genera careva efecte juridice.

Instanța de apel a concluzionat că, circumstanțele constatate supra indică indubitabil că prima instanță, justificat a considerat întemeiată cererea avocatului Oltu Vadim cu privire la declararea nulității ordonanțelor Prim-adjunctului Procuraturii Generale, Eduard Harunjen 30.09.2015, prin care s-a dispus admiterea cererii Berari Diana în partea ce ține de anularea ordonanței de clasare a procesului penal în cauza penală nr. XXXXX, cu reluarea urmăririi penale și ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oxana Cazacu din 03.08.2016 de conexare a cauzelor nr. XXXXX și nr. XXXXX.

Instanța de apel a indicat că acuzatorul de stat depunând apel, nu a indicat careva motive la acest capitol, trecând cu vederea circumstanțele ce indică la nulitatea actelor.

Instanța de apel a reținut că procurorul susținând poziția vis-a-vis de necesitatea casării sentinței și condamnarea inculpatei a invocat raportul de nouă expertiză medico-legală efectuat de Institutul Național de Medicină Legală "Mina Minovici", București, România din 24.11.2014; raportul de nouă expertiză medico-legală complementară efectuat de Institutul Național de Medicină Legală "Mina Minovici", București, România din 25.03.2016,

indicând că aceste acte coroborează cu declarațiile martorilor Chiriac Ludmila, Anisimova Victoria, Stratulat Mihail, Nichitina Tatiana, Cazacu Elena, Vladîca Galina, Moldovanu Viorica, Cemețchi Olga, și indică la vinovăția inculpatei, însă, instanța de apel nu putut reține ca fiind întemeiată concluzia acuzatorului de stat la acest capitol, menționând că, potrivit art. 93 alin.(1) Cod de procedură penală, probele sînt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Instanța de apel a reiterat că ambele rapoarte de expertiză inițiate la 23.05.2014 și la 27.10.2015 au fost dispuse în cadrul cauzei penale nr. XXXXX, pornite conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, în cadrul căreia Josan Ana i s-a atribuit calitatea de martor, iar prin ordonanța Procurorului-interimar al municipiului Chișinău, Vitalie Sibov procesul-verbal cu privire la audierea martorului Josan Ana din 10.04.2014, în calitate de martor a fost anulat.

Rapoartele de expertiză din 24.11.2014 și din 25.03.2016, nu i-au fost aduse la cunoștință Anei Josan, aceasta fiind lipsită de posibilitatea de a da explicații, a face obiecții, precum și să ceară de a pune expertului întrebări suplimentare, a efectua o expertiză suplimentară sau o expertiza repetată, or procesele-verbale ale acțiunilor procesuale corespunzătoare la materialele cauzei nu se regăsesc. Din rapoartele de expertiză prezentate nu urmează faptul că, experții au fost avertizați de răspundere penală pentru prezentarea concluziilor intenționat false, relevant fiind și faptul că în instanța de fond a fost admisă cererea avocatului inculpatei, Oltu Vadim de audiere a experților în cadrul ședinței de judecată, însă aceștia în ședința de judecată nu s-au prezentat.

Instanța de apel a notat că, nu poate pune la baza condamnării probe efectuate în afara unui proces penal, datele obținute prin raportul de nouă expertiză medico-legală complimentară, efectuat de Institutul Național de Medicină Legală "Mina Minovici" București România din 25.03.2016; declarațiile martorilor Cazacu Elena din 22.10.2015; Vladîca Galina din 22.10.2015; Moldovanu Viorica din 28.10.2015; Cemețchi Olga din 02.11.2015; Regulamentul Maternității; fișa de post nr. RUM /FP/M-03 din 01.11.2010 în privința Anei Josan; Ghidul "C" National de Perinatologie, recomandat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.185 din 18.06.2003.

Făcând trimitere la art. 126 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat că, o ordonanță motivată privind ridicarea documentelor menționate la materialele cauzei nu se regăsește, iar având în

vedere faptul că, ordonanța Prim adjunctului Procuraturii Generale, Eduard Harunjen din 30.09.2015, prin care a fost admisă plângerea Diane Berari în partea ce ține de anularea ordonanței de clasare a procesului penal în cauza penală nr. XXXXX și dispusă reluarea urmăririi penale este lovită de nulitate absolută, pe cale de consecință, probele acumulate ca urmare a emiterii acestei ordonanțe nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, fiind acumulate cu încălcarea prevederilor legale.

Instanța de apel a reținut că fapta prejudiciabilă imputată inculpatei Josan Ana nu și-a găsit confirmare, or probele acumulate, prezentate și invocate de către procuror nu pot fi puse la baza unei decizii de condamnare, or au fost acumulate ilegal, iar alte probe cercetate suplimentar în instanța de apel nu indică la existența faptei infracțiunii, ceea ce indică că Josan Ana întemeiat și motivat a fost achitată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Tăut Dorina, prin care invocând ca temei de drept *prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală*, a solicitat casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului ordinar procurorul invocă:

- instanța de apel a procedat ea însăși, ca instanță de control judiciar la o nouă apreciere a probelor din dosar, evaluându-le în mod direct, totodată urmând să verifice dacă argumentele oferite de instanța inferioară sunt întemeiate, în acest sens pronunțând o hotărâre cu caracter autonom;

- instanța de apel nu a depus efortul necesar pentru a nu lăsa nici un aspect al complexului faptic nestabil, astfel încât a mers pe ideea preconcepută a instanței de fond, privind nevinovăției inculpatei;

- instanța de apel nu a luat măsurile necesare pentru ca probele concludente și utile, prezentate de partea acuzării să fie cercetate și apreciate la justa lor valoare, astfel că toate elementele de fapt să aibă o relevanță juridică, iar prin această inactivitate instanța de apel a provocat o stare de incertitudine și neclaritate cu privire la soluția adoptată, or cum se explică faptul că fiecare din criticile invocate de către instanța de apel referitor la probele aduse în sprijinul învinuirii imputate inculpatei, sunt expuse deficitar și selectiv preluate din soluția adoptată de către instanța de fond, în speța dată;

- achitând-o pe Josan Ana atât prima instanță cât și instanța de apel, s-au bazat doar pe declarațiile inculpatei, fără a lua în considerație toate probele acuzării, care sunt indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel le-a apreciat eronat, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea

incriminată inculpatei, astfel încâlcind prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, conform căruia fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor;

- atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au luat în considerație declarațiile părții vătămate, martorilor, cât și probele prezentate de acuzare, adoptând o hotărâre reieșind în mod parțial doar din declarațiile inculpatei și pledoaria apărătorului său;

- instanțele nu au luat în considerație declarațiile succesorei părții vătămate Berari Diana, declarațiile martorului Anisimova Victoria, declarațiile martorului Ludmila Chiriac, declarațiile martorului Nichitin Tatiana, declarațiile martorului Cernețchi Olga, declarațiile martorului Stratulat Mihail, declarațiile martorului Berari Mihai;

- vina inculpatei Josan Ana în comiterea infracțiunii imputate se confirmă integral prin materialele și probele scrise, anexate la dosarul penal, care coroborează cu declarațiile părții vătămate și a martorilor cum ar fi *raportul de expertiză medico-legală din 25.03.2016 și raportul de expertiză medico-legală efectuat de Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, București România, din 24.11.201;*

- instanța de apel a pus la baza hotărârii adoptate declarațiile inculpatei Josan Ana care de asemenea a confirmat faptul că în instituția medicală nu se aflau pe loc specialiștii medicali necesari pentru a interveni imediat. Astfel instanța de judecată nu a dat o apreciere declarațiilor inculpatei în coroborare cu declarațiile succesorei părții vătămate și a martorilor, care sunt diferite și nu corespund cu circumstanțele cazului;

- probele cu rapoartele de expertiză din 24.11.2014 și 25.03.2016 acestea au fost anexate la materialele cauzei penale, cu care atât inculpata cât și avocatul acestea a luat cunoștință. Mai mult ca atât în contextul supra este de menționat prevederile art.97 Cod de procedură penală prevede expres în pct. 1) *”În procesul penal se constată, prin anumite mijloace de probă, următoarele circumstanțe - în cauza decesului -prin raportul expertizei medico-legală”*. Acest fapt este prevăzut și de către art. 143 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală - *”Expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu pentru constatarea morții”*. Nu poate fi invocată în contextul de sus precum că i-a fost încălcat dreptul la apărare;

- instanța de apel la adoptarea deciziei nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții,

instanței de apel îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- instanța de apel, nu a apreciat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanțele judecătorești de fond și apel în cauza penală și neîntemeiat a menținut sentința de achitare.

6. Referință asupra recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Tăut Dorina, a depus avocatul Oltu Vadim în numele lui Josan Ana, prin care solicită dispunerea inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate de către procuror, acesta își întemeiază solicitarea de remitere a cauzei la rejudecare pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul penal lărgit consideră posibil admiterea recursului ordinar declarat cu casarea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În acest context instanța de recurs menționează că, conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate

de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

La caz, instanța de recurs atestă că prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Vitalie Galeru din 30.08.2013, a fost dispusă începerea urmăririi penale pe faptul vătămării grave a sănătății cet. XXXXX, cauzată din imprudența angajaților ÎCS „Health Forever International” SRL, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal al Republicii Moldova, (f.d.1, vol. I).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Iulian Suhan din 30 iunie 2015, a fost clasat procesul penal nr. XXXXX, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii(f.d.212-226 vol. II).

Prin ordonanța Prim-adjunctului Procuraturii Generale, Eduard Harunjen, a fost admisă plângerea Dianei Berari în partea ce ține de anularea ordonanței de clasare a procesului penal în cauza penală nr. 2013028093 și dispusă reluarea urmăririi penale (f.d.2-7 vol. III).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Cazacu Oxana din 03.08.2016, (f.d.1, vol. IV), a fost pornită urmărirea penală în privința Anei Josan privind faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău din 03.08.2016, Cazacu Oxana au fost conexe cauzele penale nr. XXXXX și nr.

XXXXX într-o procedură unică cu atribuirea unui singur număr de evidență nr. 2013028093 (f.d.6-7, vol. IV).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Cazacu Oxana din 23.08.2016 (f.d.21-22, vol. IV), a fost dispusă încetarea urmăririi penale în partea ce ține de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, pe motiv că fapta Anei Josan nu întrunește elementele infracțiunii și dispusă continuarea urmăririi penale în cauza XXXXX, pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 29 martie 2019, s-a admis cererea avocatului Oltu Vadim cu privire la declararea nulității ordonanțelor. Au fost declarate nule ordonanța Prim-adjunctului Procuraturii Generale dlui Eduard Harunjen din 30.09.2015, prin care s-a dispus admiterea cererii lui Berari Diana în partea ce ține de anularea ordonanței de clasare a procesului penal în cauza penală nr. XXXXX cu reluarea urmăririi penale și ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oxana Cazacu din 03.08.2016 de conexare a cauzelor nr. XXXXX și nr. XXXXX. Josan Ana a fost achitată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, s-a respins ca nefondat apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Principal, Valentina Ciobanu declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 29 martie 2019, cu menținerea sentinței fără modificări.

În urma verificării hotărârilor emise de către prima instanță, precum și cea de apel, Colegiul penal lărgit conchide că instanțele, judecând cauza au admis motivarea contradictorie a soluției adoptate.

Pe de o parte, prima instanță constată existența încălcărilor admise de către organul de urmărire penală și procuror la urmărirea penală declarând nulitatea actelor procesuale în temeiul art. 251 Cod procedură penală, stabilește și exclude probele obținute cu încălcarea legislației în vigoare care au dus la violarea drepturilor constituționale ale persoanei, iar pe de altă parte dispune achitarea persoanei de comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Suplimentar, Colegiul penal lărgit constată contradicții esențiale în motivarea deciziei atacate reieșind din faptul că, deși prima instanță și-a motivat soluția prin declararea nulității actelor emise de către organul de urmărire penală, instanța de apel menționează precum că, prima instanță din totalitatea de probe prezentate, apreciindu-le prin prisma prevederilor

art.101 Cod procedură penală, corect a concluzionat că acestea nu confirmă existența faptei infracțiunii.

Deși, ambele instanțe de judecată au enumerat și descris probele administrate în cadrul ședințelor de judecată, au evitat de a le supune unei cercetări separate și analizei din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării.

Raportând temeiurile de casare invocate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide asupra temeiniciei argumentelor din recursul dedus judecării, deoarece decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de achitare a inculpatei Josan Ana de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, iar motivarea contrazice dispozitivului hotărârii.

Colegiul penal lărgit consideră că, la judecarea cauzei instanțele au admis erori judiciare care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, deoarece motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii adoptate.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul penal lărgit concluzionează asupra necesității de a casa total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare, pentru adoptarea unei soluții corecte și legale în cauza dată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze desfășurat și profund probele administrate în cauză, să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, prin care să ofere răspunsuri la apelul declarat de către procuror, alegațiilor de bază invocate de către acesta, care în opinia sa are importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală în privința lui *Josan Ana* XXXXX și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 28 mai 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion